Datum
2026-10-23

Diarienummer
KN2026/01362

Kraftsystem och marknader
Martin Olin, 08-677 26 35
martin.olin@energiforetagen.se

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: sebastian.axelsson@regeringskansliet.se

Energiföretagen Sveriges synpunkter på förslag på ny förordning för eldrivna arbetsmaskiner, ER 2026:16

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 500 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Övergripande ställningstagande

Energiföretagen välkomnar Energimyndighetens förslag till ny förordning för eldrivna arbetsmaskiner. Elektrifieringen av arbetsmaskiner är en viktig del av omställningen till ett fossilfritt samhälle och ett effektivt sätt att minska utsläppen från bygg-, anläggnings-, jord- och skogsbrukssektorerna.

Energibranschen har ett stort intresse av utvecklingen, inte minst eftersom elektrifieringen av arbetsmaskiner även kan bidra till stärkt svensk konkurrenskraft och ökad beredskap. Förutom att elektrifieringen bidrar till samhällets klimatmål arbetar flera energiföretag redan i dag aktivt för att elektrifiera entreprenader i den egna verksamheten, exempelvis vid byggnation och underhåll av elnät, transformatorstationer och annan energiinfrastruktur.

Energiföretagen ställer sig i huvudsak positiva till utredningens förslag. Vi välkomnar särskilt:

- att den tidigare förordningen moderniseras och inriktas mot eldrivna arbetsmaskiner,
- att stöd kan ges till ändamålsenliga och flexibla energilösningar, exempelvis mobila energilager,
- att leasing inkluderas som stödberättigande finansieringsform,
- att stödnivåerna höjs för att bättre möta marknadens behov,
- att möjligheten till löpande ansökningar bibehålls.

Samtidigt vill vi lyfta några synpunkter kring genomförandet av stödet samt kring energiförsörjningen till elektrifierade arbetsplatser.

EFS1001, v4.0, 2017-09-18

Specifika synpunkter

Tydligare fokus på elektrifiering

Energiföretagen tillstyrker att begreppet "miljöarbetsmaskiner" ersätts med "eldrivna arbetsmaskiner". Den nya terminologin skapar en tydligare inriktning mot den teknikutveckling som nu sker på marknaden och ligger väl i linje med den övergripande bedömningen att elektrifiering är det mest energieffektiva och resurseffektiva sättet att minska utsläppen från transport- och arbetsmaskinsektorn.

Den föreslagna ändringen bidrar samtidigt till ökad tydlighet för både marknadens aktörer och stödgivande myndigheter.

Utökad stödgivning till flexibel laddinfrastruktur

Energiföretagen ser positivt på att stödet kan omfatta den energiförsörjning som behövs för att eldrivna arbetsmaskiner ska kunna användas i praktiken. Stödet bör framför allt inriktas mot flexibla och tillfälliga lösningar som är anpassade till arbetsplatsernas skiftande behov. Permanent laddinfrastruktur bör endast omfattas när det finns ett tydligt och långsiktigt nyttjandebehov.

Särskilt välkommet är att stödet även omfattar mobila energilager. Dessa kan vara en viktig möjliggörare för elektrifierade arbetsplatser, särskilt där nätanslutning saknas, är under etablering eller där tillgänglig effekt är begränsad. Mobila energilager kan också skapa flexibilitet och minska behovet av att dimensionera permanenta nät- och laddlösningar utifrån tillfälliga effektbehov.

Högre stödnivåer och möjlighet till leasing

Energiföretagen delar Energimyndighetens bedömning att tidigare stödnivåer inte varit tillräckliga för att skapa den omställningseffekt som eftersträvas.

Inköpskostnaden för eldrivna arbetsmaskiner är fortfarande högre än för motsvarande fossildrivna alternativ och utgör en av de största trösklarna för omställningen. Vi tillstyrker därför förslaget att tillämpa de högsta stödnivåer som statsstödsregelverket medger samt att små och medelstora företag ges möjlighet till ytterligare högre stödnivåer.

Energiföretagen tillstyrker även att leasing föreslås bli stödberättigande. Det skapar större flexibilitet i finansieringen, minskar den ekonomiska och tekniska risken för den enskilda aktören och kan vara särskilt viktigt för mindre företag som har begränsade möjligheter att bära stora initiala investeringskostnader. Leasing kan därmed underlätta för fler företag att pröva och successivt införa eldrivna arbetsmaskiner i sin verksamhet.

Möjlighet till löpande ansökningar

Energiföretagen tillstyrker förslaget att stöd även fortsättningsvis ska kunna sökas löpande.

Det skapar tydlighet och förutsägbarhet för marknadens aktörer genom att stödet finns tillgängligt när investeringsbehov uppstår. Ett löpande ansökningsförfarande minskar risken att investeringar senareläggs i väntan på särskilda utlysningar och bidrar därmed till en snabbare omställning.

Genomförandet bör präglas av enkelhet och förutsägbarhet

För att stödet ska få avsedd effekt är det viktigt att både ansökningsprocess och utbetalningar fungerar effektivt i praktiken.

Den sökande behöver kunna förstå vilka investeringar som omfattas av stödet och ha en rimlig säkerhet i att beviljat stöd också kommer att betalas ut inom utlovad tid. Långa handläggningstider eller otydliga processer riskerar att öka investeringsrisken och därmed hämma omställningen.

Erfarenheter från tidigare stödprogram visar att hög administrativ belastning kan minska både effektiviteten och intresset för att söka stöd. Energiföretagen vill därför betona vikten av ett administrativt enkelt och transparent stödsystem.

Viktigt med enkla och ändamålsenliga verifieringskrav

Energiföretagen har förståelse för behovet av registrering eller tredjepartsverifiering för att minska risken för felaktiga utbetalningar och bedrägerier. Samtidigt är det viktigt att eventuella verifieringskrav utformas på ett administrativt enkelt och proportionerligt sätt. Om tredjepartsverifiering behöver tillämpas under en övergångsperiod bör kostnaderna hanteras på ett sätt som inte skapar onödiga hinder för stödsökande företag

Energiförsörjning och nätanslutning (kapitel 3.2 och 3.3)

Även om frågor om nätanslutning och energiförsörjning inte utgör huvudfokus för utredningens uppdrag vill Energiföretagen kommentera de resonemang som förs i kapitel 3.2 och 3.3.

Tillgången till el och effekt är en central förutsättning för elektrifierade arbetsplatser, men förutsättningarna varierar beroende på bland annat arbetsplatsens storlek, maskinpark och lokala förhållanden. I många fall kan effektbehovet hanteras genom planering, förändrade arbetssätt, smart styrning, energilager och andra flexibla lösningar. Utgångspunkten bör vara att tillfälliga behov av hög laddeffekt hanteras utan permanenta nätförstärkningar. Nätförstärkningar bör motiveras av långsiktiga kapacitetsbehov.

Samtidigt kan tillgången till effekt och nätkapacitet bli en betydande utmaning, särskilt vid större bygg- och anläggningsprojekt med flera stora eldrivna arbetsmaskiner. Tidig dialog mellan byggherrar, entreprenörer och elnätsföretag är därför viktig för att identifiera lämpliga lösningar för nätanslutning och energiförsörjning.

Energiföretagen ser ett behov av att fortsatt stärka förutsättningarna för en snabb elektrifiering av arbetsmaskiner. För att omställningen ska kunna skalas upp behöver samverkan mellan berörda aktörer och myndigheter utvecklas ytterligare. Genom att systematiskt samla erfarenheter från genomförda entreprenader med eldrivna arbetsmaskiner, i både Sverige och andra länder såsom Norge och Finland, kan kunskapen öka om vilka lösningar som fungerar bäst i olika situationer. Fokus bör därför ligga på erfarenhetsutbyte, kunskapsspridning och utveckling av praktiska lösningar för tillfälliga nätanslutningar och energiförsörjning på elektrifierade arbetsplatser.

David Freed

Gruppchef Kraftsystem och marknader